

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17600

Tarih : 24.04.2026

43969

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de madencilik sektörü, denetimsizliğin, güvencesizliğin ve cezasızlığın hâkim olduğu bir sömürü alanına evrilirken, patronların lehine sınırsız teşviklerle büyütülen, buna karşın işçiler açısından ölüm, açlık, yoksulluk ve güvencesizlik ortamına dönüştürülen bir alan haline getirilmiştir. Sosyal devlet ilkesi gereği görevi işçiyi korumak olan devlet, işçi alacaklarının tahsilini kolaylaştıracak imkanları tanımak, meslek hastalıkları ile iş cinayetleri karşısında sorumluluk üstlenmek yerine maden şirketlerinin işçilerin haklarını gasp etmesine, ücretlerini vermeden çalıştırmasına ya da kıdemlerini vermeden işten çıkarmasına, iş cinayetleri ile anılan maden şirketlerinin aymazlıkla faaliyetlerine devam etmesine göz yummaktadır.

Nitekim, Eskişehir'in Mihalıççık ilçesinde bulunan Doruk Madencilik bünyesindeki Yunus Emre Termik Santrali'nde çalışan maden işçileri; 12 aydır gasp edilen hakları, 5 aydır ödenmeyen maaşları, kıdem tazminatları ve verilmeyen sosyal hakları için seslerini duyurmak amacıyla demokratik bir direniş başlatarak 12 Nisan 2026 tarihinde Mihalıççık ilçesinden yola çıkarak Ankara'ya bir yürüyüş eylemi başlatmışlar ve 20 Nisan tarihinde Ankara'ya ulaşmışlardır.

İşçiler, seslerini duyurmak ve haklarını talep etmek amacıyla Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na yürümek istemiş; ancak rödovanslı sahalarda çalışan işçilerin haklarını gasp ederek servetlerine servet katan, işledikleri suçlara rağmen hiçbir surette yargılanmayan

patronlara teşviklerle, hibelerle, milyarlarca liralık vergi afları ile, ruhsatlandırmada yeni yeni kolaylıklar sağlayan devlet, anayasal bir hakkı suç unsuru yaratıldığı algısını doğurmaya çalışarak hakkını isteyen işçilerin yürüyüşünü engellemek amacıyla polis barikatları kurarak, işçileri ablukaya alarak sert bir şekilde müdahale etmiş, aralarında Bağımsız Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Gökay Çakır, örgütlenme uzmanı Başaran Aksu ve çok sayıda emekçiyi darp ederek gözaltına almıştır.

Bu saldırıya karşı, Bakanlık binası önünde üstlerini çıkarıp yere oturan ve **“Açız, yoksuluz, çıplağız”** sloganı atan maden işçileri; gözaltına alınan arkadaşlarının serbest bırakılmasını, aylarca ödenmeyen maaşlarının yanı sıra Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) dönemi öncesi ve sonrasına ait kıdem ve ihbar tazminatlarının ödenmesini, ücretsiz izin dayatmasının sona ermesini, işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarına uygun çalışma koşullarının sağlanmasını, sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarılan işçilerin işe dönmesini ve madenin kamulaştırılarak iş güvencesinin güvence altına alınması talepleri ile süresiz açlık grevine başladıklarını kamu oyu ile paylaşmışlardır.

Öte yandan; 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun Ek 1. maddesi ve 3213 sayılı Maden Kanunu hükümleri uyarınca; rödovans sözleşmesi kapsamında yer altı maden işletmeciliği yapan şirketler, işçilerin kıdem tazminatı yükümlülükleri için her yıl karşılık ayırmak zorundadır. İlgili kamu kurumu (TKİ), bu karşılıkların ayrılıp ayrılmadığını her yıl denetlemekle yasal olarak yükümlü kılınmıştır. Doruk Madencilik işçilerinin bugün yaşadığı hak gaspları, sadece şirketin keyfiyeti değil, aynı zamanda ilgili kamu kurumlarının yasanın kendilerine yüklediği bu denetim ve gözetim görevini yerine getirmediğinin de açık bir kanıtıdır. Devlet, rödovans sözleşmesiyle devrettiği madenlerde işçinin alın terini sermayenin insafına bırakamaz; yasal güvenceleri uygulamakla mükelleftir.

Bu saldırı, Türkiye’de madencilik sektöründe yaşanan sistematik iş cinayetlerinin de bir yansımasıdır. Son 13 yılda (2013-2025) maden işkolunda en az 1.267 maden işçisi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. Denetimsizlik, güvencesiz çalışma koşulları, eski ve yetersiz ekipmanlarla çalıştırılma ve cezasızlık politikaları, maden ocaklarını emekçiler için güvencesiz çalışma ortamında emeklerinin sömürülmesini devamlı kılmıştır.

İşçilerin aylarca ücret alamadığı, hak aradığında gözaltına alındığı, madenlerde ölümle burun buruna çalıştırıldığı bu düzen; emekçiye değil, sermayeye hizmet eden bir düzendir. **“Açız, çıplağız, yoksuluz!”** diyen madencilerin sesi duyulmadan, iş cinayetlerinin ve hak gasplarının önüne geçilemeyeceği açıktır.

Bu bağlamda;

- 1- Doruk Madencilik'in sahip olduğu maden ruhsatları ve işletme izinleri ne zaman verilmiş, hangi şartlarla yenilenmiştir? Şirketin ruhsat yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği denetlenmiş midir?
- 2- Şirketin emekçilerin haklarını gasp ettiği ve iş güvenliği önlemlerini yetersiz bıraktığı Bakanlığınızca bilinmekte midir? Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya denetim yapılmış mıdır?
- 3- İşçiler aylardır ücret alamazken, birçok hakları gasp edilirken şirketin üretimi sürdürmesine hangi gerekçeyle izin verilmektedir?
- 4- Doruk Madencilik'e son 5 yıl içerisinde Bakanlığınız veya bağlı kuruluşlar aracılığıyla sağlanan teşvik, kredi, destek, vergi avantajı veya kamu kaynağı aktarımı olmuş mudur? Olduysa miktarı ve kapsamı nedir?
- 5- Doruk Madencilik işçilerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na yürüyüş planı Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bakanlığınız işçilerin taleplerine ilişkin herhangi bir görüşme planlamış mıdır?
- 6- Doruk Madencilik işçilerinin Bakanlığınıza yürüyüşünün engellenmesi ve gözaltıların gerçekleştirilmesi sürecinde Bakanlığınızın İçişleri Bakanlığı ile veya ilgili valilik/emniyet birimleriyle herhangi bir talep, yazışma, görüşme ya da koordinasyonu olmuş mudur? Söz konusu müdahale Bakanlığınızın bilgisi ve yönlendirmesi dahilinde mi gerçekleşmiştir?
- 7- Yürüyüşün engellenmesi sonrası Bakanlığınız şirket yetkilileriyle görüşme yapmış mıdır?
- 8- Doruk Madencilik işletmesinde iş sağlığı ve güvenliği açısından tespit edilen ihlallere rağmen şirketin faaliyetlerine devam etmesine izin verilmesinin gerekçesi nedir?
- 9- Doruk Madencilik işçilerinin aylardır ücret alamadığı ve açlık grevine başladığı kamuoyuna yansımışken, şirketin ruhsatının askıya alınması veya faaliyetlerinin durdurulması yönünde Bakanlığınız tarafından neden herhangi bir işlem yapılmamıştır?
- 10- Doruk Madencilik'te çalışan işçilerin 5 aydır ödenmeyen ücretleri ve gasp edilen haklarının toplam tutarı ne kadardır?
- 11- Doruk Madencilik işçilerinin "üstlerimiz çıplak bir şekilde süresiz açlık grevine başlıyoruz" açıklaması Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bakanlığınız bu açlık grevinin sonlandırılması ve işçilerin haklarının ödenmesi amacıyla herhangi bir girişimde bulunmayı düşünmekte midir?

- 12- Doruk Madencilik işçilerinin “Açız, çıplağız, yoksuluz!” sloganıyla başlattığı ve süresiz açlık grevine dönüştürdüğü eylem karşısında Bakanlığınızın sorumluluğu nedir?
- 13- Türkiye’de maden katliamları ve iş cinayetleri ortadayken, Doruk Madencilik gibi şirketlerin işçilere aylarca ücret ödemediği faaliyet sürdürebilmesi Bakanlığınızın denetim sorumluluğuyla çelişmemekte midir?
- 14- 4735 sayılı Kanun'un Ek 1. maddesi uyarınca, ruhsat sahibi olan ilgili kamu kurumu (TKİ), Doruk Madencilik'in kıdem tazminatı karşılıklarını her yıl düzenli olarak denetlemiş midir? Eğer bu denetimler yapıldıysa, işçilerin tazminatlarının ödenmemesi noktasında bu yasal karşılıklar neden devreye sokulmamıştır?
- 15- İşçilere açlık, gözetim ve güvencesizlik düşerken şirketlere teşvik ve koruma sağlanması Bakanlığınız tarafından nasıl açıklanmaktadır?
- 16- Söz konusu şirketin hem işçi haklarını gasp edip hem de bölgedeki ekolojik yıkımı derinleştirmesine rağmen faaliyetlerine devam etmesi; siyasi iktidar tarafından sağlanan bir ‘cezasızlık zırhı’ ile mi ilişkilidir?